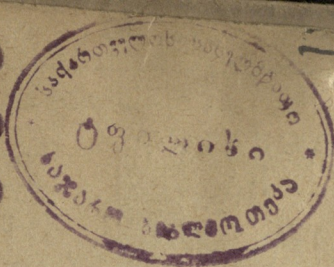

სეცსელი

59

საქართველოს პრესის ცენტრი

331/3
1908

კანონი № 2

კარიკატურებიანი აღმანახი

1908 წ.

331

ოცნება

331
1908

ძლივას მყოფნიდა, ამასთანავე უნდა გითხრა, რომ ვერაფერი გზით ვერ შევიძელ მათგან განწყობილების და ყურადღების მოპოვება, წარმოიდგინე შენ, ყველა ახალგაზდები და უჭკონი იყენენ და ყველა თავისებურათ იძლეოდა განკარგულებას, მოდი და ასიამოვნე სათათოთ,-ეს არ ვარგა, ეს კარგა არ გავიკეთებია, ეს კარგია, ეს ცუდია და სხვა.. ერთი სიტყვით თავსბრუ შესხმეოდა და მეც მომწყინდა: საქმე ბევრი იყო, ჯამაგირი კი ცოტა. ავდექი და, მეც გადაწყვიტე თავი დამენებებინა. ეკონომმა მთხოვა, რომ ჩემ მაგიერ სხვა ვინმე გამეგზავნა, მართალია მეც დავპირდი, მაგრამ იმდენი მელოდოს, ვიდრე მოსწყინდებოდეს; მე არავისაც არ გავგზავნი ამისთანა მცირე ადგილზე!

მაზეტო გულმოდგინეთ უგდებდა ყურს მოხუც ნუტოს და გულში კი ფიქრობდა, რომ ურიგო არ იქნება, როგორმე ამ მონასტერში წავიდე და ვიმსახურო! ფული მაინც და მაინც არ იტაცებდა მაზეტოს, იმას სულ სხვა აზრი უტრიალებდა თავში, მაგრამ თავის აზრს ისეთი მოხერხებით შალავდა, რომ კაცი ეჭვსაც კი ვერ შეიტანდა მის პატიოსნებაში, თითქმის ნუტოც კი შეაქო იმ განზრახვისათვის, რომ მას თავის მაგიერი კაცის გავზავნა არა სურს და თან დასძინა, რომ მართლაც დედაკაცთან შეუძლებელია მეგობრული განწყობილების დაცვა, რადგანაც ხშირათ თვითონაც არ იცის რა სურს... 21 1908

მაზეტო განშორდა მოხუც ნუტოს და მიეცა იმის ფიქრს, თუ როგორ მოიყვანოს თავისი გეგმა სისრულეში. სამუშეო მაინც და მაინც არ აშინებდა მაზეტოს, რადგანაც იქმედი ქონდა თავის მკლავისა, მხოლოდ ერთი რამ აფიქრებდა, რომ ასეთი ახოვანი და ახალგაზდა შესაძლებელი იყო არ მიეღოთ დედათა მონასტერში და მუშაობაზე უარი ეთქვათ დიდი ხნის ფიქრის შემდეგ მოხერხებული მაზეტო დაადგა ამ აზრს: დედათა მონასტერი აქედან შორს არის და არც არავინ მიცნობს. განგებ დავმუხჯდები და, თუ ამ მოხერხებამ რიგიანა ჩამიარა, შესაძლებელია, რომ მონასტერში

მონასტრის მეზაღე

(ნოველა ბოკაჩიოსი)

ნომს მოსთხოვა ანგარიში და დაუბრუნდა თავის სამშობლო ქვეყანას — ლამპორციოს.

ნუტო, ასე ეძახდნენ მოხუც მებაღეს, ხშირად ესაუბრებოდა თავის მეზობლებს თავის ცხოვრების მიმდინარეობაზე მონასტერში, ჩიოდა თავის უნუგეშო მდგომარეობას, მცირე ჯამაგირს, სამშობლო მხარეზე დაშორებას და უცხო ქვეყანაში აუტანელ შრომას; ნუტოს, სხვა ყურის მგდებელთა შორის უფრო მეტ ყურადღებას აქცევდა და ყველა მის ნალაპარაკებს ხარბათ ეწაფებოდა ერთი მეტათ ახოვანი და ჯანლონით საესე ახალგაზდა ყმაწვილი კაცი, — მაზეტო.

— მთელი დრო მე გავატარე და ვცხოვრობდი დედათა მონასტერში, — დაიწყო ერთხელ ნუტომ.

— მერე რას აკეთებდი იმ მონასტერში, მოხუცო?! — შეეკითხა მას მაზეტო.

— რასა და, უვლიდი და ყურსეუგდებდი მონასტრის ბაღს — დაიწყო ნუტომ, ვაპობდი შეშას, წყალს ვზიდავდი, ერთი სიტყვით, რაც კი მიძიმე სამუშაო იყო ყველაფერს მე ვაკეთებდი, მაგრამ მონაზნები კი ისე ცოტა ჯამაგირს მაძლევდნენ, რომ ფეხსაცმლისთვისაც კი

ჩვენს მხარეში არსებობს ერთი დედათა მონასტერი, რომელიც განთქმულია სამაგალითო ზნეობის დაცვით და სასტიკ კანონებით. არც თუ ისე დიდი ხანია, რაც ამ მონასტერში ირიცხებოდა სულ რვა მონაზონი წინამძღვრის გარდა. მონასტერს ქონდა წინ მშვენიერი ბაღი, რომელსაც უვლიდა ერთი მოხუცებული მეზაღე და, რადგანაც მას ძალიან მცირე სასყიდელი ეძლეოდა, ერთხელ გადასწყვიტა — განშორებოდა მისთვის არა

მა მიმიღონ! ასეც მოიქცა, გაირქო ცული სარტყელში და გაუღდა გზას.

მონასტრის ეზოში მას სწორედ ეკონომი შეხვდა, მაზეტტომ ხელებით ანიშნა, რომ ცოტა რამ ექმევიანათ და საზაგიეროთ შეშას დაუჭრიდა, ან სხვა რამე საქმეს გაუკეთებდა.

ეკონომმა სიხარულით მოუტანა მაზეტტორს საქმელი და შემდეგ გამოსაცდელათ, ცის თუ არა რაიმე მუშაობა, მიუთითა უშველებელ ტივის ხეებზე, რომლის დაპობასაც მოხუცი მებაღე ნუტო ვერ ახერხებდა და თითოთ ანიშნა მაზეტტოს ამის დაპობა. მაზეტტომ უცებ დააპო უშველებელი ტივის ხეები.

ეკონომი ალტაცებაში მოვიდა მაზეტტოს სიყოჩაღით, აქედან ის წაიყვანა ტყეში და ხელით ანიშნებდა რა უნდა გაეკეთებინა მუნჯ მაზეტტოს ამ ტყეში. მაზეტტოც მეტის სიმაღლით ასრულებდა ყველაფერს.

მუნჯმა რამდენიმე დღე დაყო მონასტერში და მეტის სიმაღლითაც მუშაობდა. ერთხელ მაზეტტო დაინახა დედაწინამძღვარმა და შეეკითხა ეკონომს.—თუ ვინ არის ის ახალგაზდა, რომ ასე ყოჩაღათ მუშაობს.—ეს ერთი საცოდავი ვინმეა—ყრუ და მუნჯი,—მიუგო ეკონომმა.—რომელიც მოწყალეობასა და მუშაობას გვთხოვდა და მეც ესა თუ ის სამუშაო დავაკისრე, თუ ბალის მოვლა ეკოდინება, ჩვენ ამაზე უკეთესს ვერც ვიშოვიოთ და მებაღეთ დავიტოვოთ. მეტათ ლონიერი და ყოჩაღია, რასაც კი მიუთითებ მაშინათვე აკეთებს, და გარდა ამისა, საცოდავი მუნჯიც არის და სრულიად საფრთხილოდელი არ არის: ვერ გაეცლება ჩვენს ახალგაზდა მონაზონებს და ვერც ვერაფერს შეასმენს.

—თქვენ მშვენივრათ მოგხიხრებიათ, —მიუგო დედა წინამძღვარმა,—სცადეთ რა, თუ მებაღეობასაც შესძლებს, სწორედ რომ ზედ გამოჭრილი იქნება ჩვენი მონასტრისათვის და კიდევაც დასტოვებთ, წინამდე კი შემოსეთ, ფეხსაცმელი ჩაავიოთ და რიგიანათ აქამეთ.

—ყველაფერს ავასრულებ, —დედაო წინამძღვარო,—მიუგო ეკონომმა.

მაზეტტოს, რომელიც იქვე ახლოს მუშაობდა, კარგად ესმოდა მათი ნალაპარაკევი, ჩუმ-ჩუმათ იცინოდა და თან ფიქრობდა: „დამტოვეთ აქ და ისე მოუვლი თქვენს ბაღს, რომ უკეთესი არ შეიძლებოდეს“... ეკონომმა წაიყვანა მაზეტტო ბაღში და ყველაფერი ანიშნა. მაშინ კი დარწმუნდა, რომ მართლაც ყოჩაღი და მეტად მამაცი ახალგაზდა ყოფილა

მუნჯი მაზეტტო და მაზეტტოც დარჩა მონასტრის მებაღეთ.

ახალ მებაღის დაჭირავება ელვის სისწრაფით მოედო მთელს მონაზონებს, ხშირათ დაიარებოდნენ ბაღში, საუბრობდნენ და ყოველგვარ სისულელეს ეუბნებოდნენ მუნჯ მებაღეს, დარწმუნებულნი, რომ მას არაფერი არ ესმის და ამიტომაც არ ერიდებოდნენ ყოველგვარ სისულელის როშვას მებაღესთან. დედა წინამძღვარიც დამშვიდებული იყო და ასე ეგონა, რომ რაკი მათი მებაღე მუნჯია—ის ცოცხალ ადამიანათ არ ჩაითვლება და მკვდრებს ეკუთვნისო!..

ასე მიდიოდა დრო და აი, ერთხელ, როდესაც შრომით მოქანცული მაზეტტო, იქვე ბალახებზე მიეგდო მოსასვენებლათ, მის ახლოს ჩაიარა ორმა მონაზონმა, შემდეგ შეჩერდნენ და დაუწყეს მხერა მწოლარე მაზეტტოს, მაზეტტოც თავის მხრივ გაინახა, თითქო ღრმა ძილშიაო.

—ყური დამიგდე რა გითხრა?—წარმოსთქვა ერთმა მონაზონმა, რომელიც უფრო გამბედავი აღმოჩნდა,—თუ არ გამცემ, მე შენ იმისთანა რასმეს გეტყვი, რაც დიდი ხანია მე მაფიქრებს და შენც ჭკვაში დაგიჯდებოდა!..

—მითხარი და,—მიუგო მეორემ,—ნურაფრის შეგეშინდება, კრინტსაც არავისთან დაგძრამ, დამერწმუნე!..

—არ ვიცი, როგორ დავიწყო?!—მორცხვად უპასუხა პირველმა,—შენ როდისმე გიფიქრია იმაზე, თუ როგორ სასტიკად გვეპურობიან? ხომ არც ერთ მამაკაცს არ აქვს უფლება ჩვენთან მოსვლისა, გარდა ჩვენი მოხუცი ეკონომისა და ამ მუნჯისა; მაგრამ მე კი, აქ მოსულ დედაკაცებისაგან გამიგონია, რომ იმაზე უსიამოვნესი დედამიწის პირზე არაფერია, რაც ის, რომ მამაკაცები გაიცნო და დაუახლოვდე!.. მე არა ერთხელ მიფიქრია გამოვცადო ეს სიამოვნება ამ ჩვენ მებაღესთან და, უნდა სიმაღლით გითხრა,

რომ ეს სწორედ ზედ გამოჭრილია ამ გვარ საქმისათვის,—ახალგაზდა, ლონიერი და მასთანავე მუნჯი, ნება უნებლიეთ ვერასფერს იტყვის და ჩვენ საიდუმლოს ვერ გასცემს!.. მოდი ვცადოთ!..

—მაგას რას მეუბნები?—მიუგო მეორემ,—ნუ დაგაფიწყდება, რომ ჩვენ მონაზონები ვართ!..

—ნეტაი შენ, რომ მოგცლია?! განაგრძო პირველმა,—ვინ იცის რა და რა დაპირებას არ აძლევენ ღმერთს, მაგრამ არავინ არ ასრულებს თავის აღთქმას, დამერწმუნე, ამას ჩვენ ისე მოვახერხებთ, რომ ვერავინაც ვერა გაიგოს რა!..

მეორე მონაზონს თუმცა კი ცოტა შიში ეპარებოდა, მაგრამ მაინც წინააღმდეგი არ იყო, რომ გამოეცაღნა ეს სიამოვნება და მასაც მონაწილეობა მიეღო.

—მხოლოდ საქმე იმაშია, როგორ მოვახერხებთ ისე, რომ არავინ არაფერი შეგვეცტყოს,—შიშით წარმოსთქვა მეორე მონაზონმა.

—შენ ნუ გეშინიან!—მიუგო პირველმა,—ესლა შუადღეა და მე დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენს გარდა, ყველა ჩვეულებრივ მოსვენებაშია, მაგრამ, მეტი არ იქნება, რომ სიფრთხილის გულისთვის, ბალი დავათვალიეროთ, შემდეგ შევიყვანოთ ეს ყმაწვილი ქობში, საცა წვიმის დროს შეეფარება ხოლომე და ეს ისეთი სულელი რამ არის, რომ ყოველგვარ ჩვენ სურვილზე დაგვეთანხმება.

მაზეტტოს ესმოდა ყველა ეს და გატურნული ელოდა როდის გამოაღვიძებენ მონაზონები და მიიწვევენ ქობში.

როდესაც მონაზონები დარწმუნდნენ, რომ ბაღში არავინ იყო, გაემართნენ მაზეტტოსაკენ და პირველმა მონაზონმა, უფრო გულადმა მეორეზე, გამოაღვიძა ვითომდა მძინარე მუნჯი. მაზეტტოც ფიცხლავ წამოხტა. მონაზონმა ალერსიანათ ჩაავლო ხელი მაზეტტოს და წაიყვანა ქობისკენ, მებაღეც ჩუმ-ჩუმათ ილიმებოდა და მოწიწებით მისდევდა მონაზონს. შემდეგ პირველმა მონაზონმა დაუთმო თავისი ადგილი მეორე მონაზონს და ამგვარათ ორივე სარგებლობდნენ შესაფერ წამით, რომ მცირე ხანს გართულიყვნენ მუნჯთან...

ერთხელ, როგორღაც დაუდარაჯა მათ მესამე მონაზონმა და ეს ამბავი შეატყობინა თავის ორ ამხანაგს. ამ სამმა მონაზონმა გადასწყვიტეს ყველაფერი დედა წინამძღვრისათვის შეატყობინებიათ, მაგრამ შემდეგ ისევ შესცვალეს თავისი აზრი, მოილაპარაკეს ერთმანეთში და პირველ ორ მონაზონთან ერთად ამათაც მიიღეს მონაწილეობა ყრუ და მუნჯთან გართობაში. შემდეგ მათ შიშობდნენ

ნარჩენი სამი მონაზონიც და დარჩა მხოლოდ ერთი წინამძღვარი, რომელიც დიდ ხანს ვერ მიხვდარიყო რაში იყო საქმე, რადგანაც მოთქმებულათ ახერხებდნენ თვალთმაქცი მონაზონები თავიანთი საიდუმლოების დაცვას. ერთხელ, როდესაც დედა წინამძღვარი ბაღში სეირნობდა, თავს წაადგა მახეტოს, რომელიც მეტის სიქანცისაგან იქვე ნუშის ხის ქვეშ გახლართულიყო და დასძინებოდა. ღირსმა დედამ აღერსიანათ დაუწყო მძინარე მუნჯს მზერა, შემდეგ გამოაღვიძა და შეიყვანა თავის სენაკში, სადაც მონაზონების სამწუხაროთ და სავალალოთ. რამდენიმე დღეს დაიტოვა. ამის შემდეგ ის ხშირათევატიყებოდა მახეტოს თავის სენაკში და მთელ ღამეებს იმასთან ათენებდა, რამაც სხვა მონაზონებ შორის გამოიწვია უკმაყოფილება და მუნჯისადმი საყვედურები. საცოდავმა მახეტომ მალე იგრძნო დაქანცვა და ველარ ასრულებდა ყველას მოახოვნილებას, ამასთანავე სიმუნჯეც უფრო მეტ ზიანს აძლევდა და და აი, ერთხელ, როდესაც ის დედამ წინამძღვრის სენაკში იმყოფებოდა, უცებანიკურნა სიმუნჯისაგან, აღებენა ბაგენი და წამოიძახა:

— დედაო წინამძღვარო! თქმულებაა, რომ ათდედალზე ერთ მამალს გაიჩენენო და მე კი ცხრა სულს გემსახურებით, სწორედ ამისთვის ძალა აღარ შემწევს! ან შემიმსუბუქეთ ჩემი მოვალეობა და ან გამანთავისუფლეთ სრულიად! სწორე მოგახსენოთ, მე აღარ შემიძლიან აქ დავრჩე!...

წინამძღვარს თავზარი დაეცა და დიდ-

რომოისა სახელსა ზედა აღშენებული იყო წმიდა ესე მონასტერი, ყრუსა და მუნჯ მახეტოს აღებენა ბაგენი თვისნი სალაპარაკოდ და გარდმოველინა მას ზეცით მადლი სიტყვათა გამოთქმად.

ახალი ეკონომის მოვალეობა ყველა მათგანმა ისე მშვენიერათ მოაწყო, რომ მახეტოს სრულიათ არ გასჭირვებია ამ საქმის გაძლოა. ყველაფერი რიგზედ მიდიოდა და დიდი საიდუმლოებით იყო მოცული. მხოლოდ დიდი ხნის შემდეგ, როდესაც დედა წინამძღვარი გარდაიცვალა, ყველამ გაიგო ეს საიდუმლო, რადგანაც მახეტო თავის სამშობლოში ძალიან გამდიდრებული და ამასთანვე მოხუცებული დაბრუნდა. ხალხი ძალიან

ბოკაჩიო.

ბევრს ლაპარაკობდა მოხუცებულ მებაღეზე, რომელმაც ასე მშვენიერად, შეუმწინეველად და მოხერხებულათ ისარგებლა თავისი მდგომარეობით.

ხანს გონს ვერ მოვიდა, რადგანაც იხილა იმისთანავე ელება, რომ ყრუმუნჯმა ენა ამოიღვა და დედა წინამძღვარს გამოესაუბრა.

— რას ნიშნავს ეს? მე მეგონა, რომ შენ მუნჯი იყავი!
— მართალია, მე მუნჯი ვიყავ, მიუგო მებაღემ, მაგრამ დაბადებიდან კი არა, ეს მე მომივიღე მძიმე ავთამყოფობის გამო, რა მიზეზითაც მომესპო მე სიტყვის გამოთქმის უნარი. დღეს კი ვიგრძენ, რომ ლაპარაკის ნიჭი კვლავ დამიბრუნდა და, ვმადლობ ჩემს გამჩენს, რომ არ მომაკლო თავისი მოწყალება!...

წინამძღვარმა დაიჯერა მებაღის სიტყვები, მაგრამ მაინც კითხა:

რას ნიშნავს ეს ცხრა დედაკაცი, რომელზედაც შენ ლაპარაკობ?!...

მახეტომ აღარაფერი დაუმალა წინამძღვარს და ყველაფერი დაწვრილებით უამბო. წინამძღვარი მიხვდა, რომ მისი მონაზონები არც თუ ვერე სულელები ყოფილან, ყველა ერთად შეკრიბა, რომ ურთიერთის თანახმობით ყოველი მხარიდან გააშლანონ ეს საქმე და ბოლოს ამ დასკვნა დაადგინენ: მახეტო არ დაეთხოვათ მონასტრიდან, რომ მას რ გავერცელებინა ცუდი ხმები მონასტერზე, მიეცათ ახლად გარდაცვალებულის ეკონომის ადგილი და ხალხში გაავრცელეს ხმა, რომ ლოცვითა და ვედრებითა კეთილმსახურთა დათა ამა მონასტრისათა და შეწევითა წმიდისა მის ხატისა,

დედა და ქალიშვილი

დედილო, გენაცვალე, არ ვიცი რა დამმართია?! გულმუცელში ვგრძნობ ტკივილგებს, წელი ვერ გამიმართია!...

არა გიშავს რა გენაცვა, ფეხიდან გაცივდებოდი, ან საღმე ცივ წყალს დალევდი, როდესაც დაიღლებოდი;

არა, დედილოს ვენაცვალე! სულ არ ვყოფილვარ გარეთა, მხოლოდ რაღაცა მაწუხებს და მახოყნიებს მწარეთა!...

არაფერია. სუსტათ ხარ, დედილო გენაცვალე! თფილად ჩაწექი ლოგინში და ოფლი მოგედინება.

არა, დედილო, გეფიცვი, მე არას მარგებს ლოგინი, გული მერვეა და თითქმის დღე და ღამ მახრჩობს სლოკინი.

ალბათ თუ სქამე მსუქანი ძროხის ან ღორის ხორცია, ან შიძებნი კუბატებს, ან მეტი იყო „პორცია“...

არც ერთი და არც მეორე სულ არ მინახავს გემოთა; მხოლოდ რაღაცა მაწუხება მუცლის ზემოთ და ქვემოთ.

აღბათ, თუ ხილი შესწამე და მკუხე იყო ოხერი,— ზედ ცივი წყალი დალიე, როდესაც სახლში მოხველი!!..

აბა რას ამბობ, დედილო?! სულ არ ვყოფილვარ ბალშია!.. განა შენ თვითონ არ ხედავ— დღე და ღამ ვზივარ სახლშია?!..

მაშ, დედა გენაცვალე, მითხარ რაღა გგვრის ტკივილებს? ცოტა რამ „კაპლი“ დალიე და გაგიქარვებს სიმსივნეს!..

კაპლი რას მარგებს, დედიკო! ვიცი ის კარგა არ გამხდის, მიტომ რომ დღე ღამ მუცელში ცოცხალი რაღაცა რამა ხტის!

ვაი შენს დედას, ვაგლახმე, ეხლა კი ვიცი რაც არი: უნდა მოგნახო ბებია მგონი, აქ სხვა გზა არ არი!!..

და განა არა.— ვფიქრობდი— კარგს არ მიქადდა სტუმრობა, „ამხანაგების“ კრებები,— არა ყოფილა ხუმრობა!!..

უნდა მოგნახო ბებია, აგრემც კი შენი დაგეცა და ვაგიარო ფოტოში მამას დაუკრა დეპეშა!—

შევატყობინებ: „შენს ქალსა უქმროთ ეყოლა შეილია და ამხანაგთა წრეებმა შეგვიძინა შეილის შეილია!!..“

მაშრაანელი

ვინ რას ფიქრობს ღამე როცა ძილი გაუკრთება:

ევგენი დვალი. (თბილისი)

წუხელის სიზმარა ვნახე, ვითომ საგიჟეთში ვიყავი,— იმდენი გიჟები შემომეხვივნენ, რომ კინალამ კკუაზედ მოველი. გოლოვინის პროსპექტზე, რომ ვაფიარე არაფინ არ იცოდა, თუ მე კკუით სალი ვიყავი... სულელები... აბა რა იცოლნენ მათ, რომ „ცის ნამის“ რედაქტორს ცხვირზედ მეჭექი ამოუვიდა.

გ. სხირტლაძე. (თბილისი). „ცის ნამის“ რედაქტორი.

პურის ცხობა და რედაქტორობა ერთნაირი საქმე არა ყოფილა. დუქნის ბიჭებს, როგორც იქნება დავაკმაყოფილებ, მაგრამ თანამშრომლებს კი... იმერეთში დამიხსნას! უფულობის გამო

იმერეთში გავიპარები!.. ენახოთ: იქაც მომაგებენ თანამშრომლები?!..

ომინ იოსელიანი. (ყვირილა) საშუაწყო ბანკის თავმჯდომარე

ეს რა ღეთის რისხვა დამატყდა თავზე, ნამდვილი საბუთით ფულს არავის ვაძლევდი: ყაირათს. ვეწვევდი და როგორ ვიფიქრებდი, რომ ყალბი ჩეკით ეს წუნკის შვილები ფულებს გამცილავდნენ! ვაი, ჩემ მოხუცებულ ქალარას! ვაი ჩემ ღირებტორობას!..

იოსებ გუნცაძე. (ყვირილა).

„მოდით შენ და ვირი ტალახიდგან ამოიყვანე“

ლომინა გუნცაძე. (ქიათურა) ქიათურის „პოდრიანიკი“

აბა, როგორ მოვიფიქრებდი, რომ ეს ოხერი ფული ასე მალე შემომაკლდებოდა, ამდენ მუშებს სად ეშმაკში უნდა დავემალო... ჰეე, მშვიდობით „პოდრიანიკი“ ლომინ!!

ზარასპი ჯაჭვაძე. (ქუთაისი)

თავიდგანვე ბოროტი ვიყავი, ეს ოხერი გული ერთხელაც არ აძგერებულა სიმართლისათვის! წყეულიც იყოს ის ბუნება, რამაც ასე მახინჯი შემქნა!!! სული მეხუთება, გონება მეკარგება, როდესაც ჩემი სიბოროტენი მაგონდება... და ვინ

იცის ამ სიბოროტისაგან რამდენი ნაშაულონი დაიღუპნენ. ნეტა მონახება მაინც შეიძლებოდა?

ბანკირი შპალიანსკი. ბათუმი.

თავიდგანვე ვიცილი— ქართველები ხეირს არ დამაყრიდენ, როცა ფულს ზიდავდნენ მაშინ კარგი ვიყავ, ახლა კი—ვის ვახსოვარ?! მახლას!!!

(ნიკო თავდგირიძე). სოხუმი.

ერთი მხრით სოხუმს რკინის გზა სამტრედიისკენ შეუერთებ— მეორე მხრით— ნოვოროსისს— მაშინ ბათომი ხომ დაიღუპა? „ნეტ“ ეს პლანი ხელ საყრდელი არ იქნება!..

„პელაგია“ თბილისი მგონი ამ ქინკის ფეხებმა კიდევ გაიგეს, რამ მაიძულა და დამაწვრია „ცეცხლის“ გასალანძლათ წერილი— „ცისკარის“ რედაქციის მიმართ— თუ ისიც გაიგეს, რომ ჩემთვის 25 ქალს კი არა, მხოლოდ ჩემს ქალარას დაუვალვია ლანძღვის პროტესტის დაწერა, ვაი სირცხვილო მაშინ.

გ ა ნ ც ხ რ ო ძ ა შ ი ა .

ქალთა მხანდაპირი უნდა დაიწყოს ამრების მიტოვებით.

ასთეა თუ არა?

რას მეუბნები, დათიკო? ნუ თუ კატია გათხოვდა?

— გათხოვდა და კარგი ბოლშევიკიც იშოვა...

მაგას რაღა დავიჯერებ: კატია ბოლ-

შევიკს არ წაყვებოდა, ის მენშევიკია იყო და ეს როგორ დაემართა?..

— ჩემო კკუის მარგალიტო! ნუ თუ სიყვარული მენშევიკს, ან და ბოლშევიკს ექვემდებარება?

* *

ბევრი ახალგაზრდა პარტიული ქალი რჩება დღეს გაუთხოვარი: ზოგჯერ პარტიული და ზოგჯერ ფრაქციული უთან-

აბანოში.

ხმოება ხელს უშლის ქალის გათხოვებას: ძვირათ შეხედებით, რომ ეს-ერმა ესდერქა ითხოვოს და თუ ასეთისასწაული მოხდა, ახალი ცოლ-ქმარნი უპარტიონი ხდებიან, რადგან ეშინიათ პარტიულმა განსხვავებამ ოჯახში ალიაქოთი არ შეიტანოს და ცოლ-ქმრული განწობილება არ დაარღვიოს!..

* * *

ფრაქციული განხეთქილება ვერ წარმოადგენს იმდენათ დამაბრკოლებელ მიზეზს შეუღლებისას, რამდენათაც პარტიული, მაგალითად: თუ მენშევიკს სურს ბოლშევიკას შერთვა—ორივენი ხდებიან ფრაქციის გარეშე მდგომ ს-დემოკრატებათ და ს-დემ. კანონითაც უფლება ეძლევათ შეუღლებისა.

* * *

ჩვენი დროის ანდაზები.

- ენა ვიბორგამდის მიგიყვანს.
- სახაზინო ღვინო ამხიარულებს გულსა მინისტრისასა.

წარმო იდგინეთ—ხევენ აბზოზიციას შუაჯადგენთ... ,

ნობით შეგვეძლოს ყოფნა! ქვეყანა აივსო ისეთი პირველად რომლებთაც არაფერის ეშინიათ: არც ქირის, არც ლერის და არც სხვა რამესი—ისინი უნდა ამოვხოცოთ, მე შემიძლია თანაშემწენი მოგცე...

— იყოს სიტყვისაებრ შენისა, მაშ მომეცი თანაშემწენი ხალხის ამოსაუღეტათ...

— კარგი—წიდი!.. გაძლევ ორ თანაშემწეს—ჩაილაპარაკა ალლახმა: ანარქისტს და შავრაზმელს.

* * *

რას ფიქრობს ჯაშუში, როცა მას არ სძინავს?

— როგორც სჩანს—უფალი გამირისხდა, არა მაქვს ბედი, ამდენი ხანია ვმსახურობ და ციხეში ვერავინ ჩავსვი და არც არავინ სახმობელაზე გამიგზავნია, მე კარგი ობისკიც არ შემხვედრია და სხვები კი...

— გაესარჯე ერთი ბომბისტი, გული სიხარულით კინაღამ ამომივარდა, გავჩხრიკე და ბომბის მაგივრად დამხვდა შავი ბურთი, ბავშვების გასართობად ნაყიდი.

— ვაი, ჩემს უბედურებას!..

— ერთ მოსწავლეს უცნაურო წიგნი უნახე და სიხარულით ცას დავეწიე—მაშინვე პროტოკოლი შევადგინე და მოვიხსენიე შიგ პირდაპირი მოწოდება აჯანყებისადმი—წიგნში ამოვიკითხე: „Что ты спишь мужичокъ“ და ამაზე უარესი: „Встань, проснись, подымись“..

— მოითმინე კადეტო—მინისტრი გახდები.

— სუვორინის ქალაღდი ყოველიფერს ითმენს.

— ცოფიან დებუტატებს—ცოფიანი ძაღლები სჯობიან.

— როგორ ჩაყუჩდა კუროპატკინი?

— უკან დახვევით ყველაფერი თქვა მან.

* * *

აფორიზმები.

ცოტა სიამოვნება და ბევრი წვალება—აი ხვედრი შეყვარებულთა.— ისინი მზათ უნდა იყვნენ უსასტიკეს გამოცდილების გადასატანათ.

ეცადე—გადიტანო უჩივრად შენი მეტოქეს არსებობა და გამარჯვება უზრუნველ ყოფილია.

შენი სიყვარული ნიშანს აძლევს შენ მეტოქეს—მოითმინეო.

ის მას სწერს—მის წერილებს ხელი არ ახლო.

ხელები ზევით!..

— ნება მიბოძეთ, პატივცემულნო ბატონო ექსპროპრიატორებო, — ეხლავე ცხვირი მოვიხოცო: შესაძლოა—მე დიდხანს შემხედეს ხელების მაღლა გაჩერება და ცხვირი ჩემი კი დაუყოვნებლივ თხოულობს დეზინფექციას.

სიკვდილის თანაშემწენი.

(აღმოსავლეთის ლეგენდა.)

დაქანცული და დატანჯული სიკვდილის ანგელოზი წარსდგა ალლახის წინაშე.

— ძალა გამომელია, დავბერდი, ჩემი ცული აღარ მუშაობს და აღარ შემიძლია დანიშნულების შესრულება, სამსახურიდან გამოსვლა მინდა,—ამოხვნეშით უთხრა სიკვდილმა.

ალლახმა მრისხანეთ წარბები შეიკუმშა.

— სამსახურს თავს რატომ ანებებ? ეხლა ისეთი დრო არ არის, რომ უშე-

— დღეს სადამოზედ შემოაჩრეთ: ჩემი-ქმარი შინ არ იქნება.

— ეს ძლიერ სამწუხარაა.

— რაჯერ სამწუხარაა?!

— დახ. სამწუხარაა, რადგან მე ფუფუბი მანდდა მესესხა მასჯან.

წარვადგინე უმფროსთან და მთელმა ამაგმა ტყვილად ჩამიარა, იქ მითხრეს: ეს ნებადართული ნაწარმოებია—საიმედო კოლცოვისაო...

— მოსწავლეების განთავისუფლება სწავლისაგან რევოლუციის შემწეობით შეიძლება.

— კარგინიშნის მიღებას მოსწავლე უნდა ახდენდეს მეცადინეობით და გაკვე-

თილებს სწავლით კი არა, არამედ მასწავლებლების შეშინებით.

— სასწავლებლის დირექტორი უდრის 25 მანეთს, რომლითაც მოწაფეს შეუძლია იყიდოს ერთი სასროლი იარაღი და დირექტორი თავის ქეიფზედ ამღეროს.

— ეხლანდელ მოწაფესათვის სასწავლებლის ფორმა საშვალეებაა ქალიშვილებთან საარწიყოთ.

ხალხის განათლება პროექტორებით უნდა მოხდეს.

დამწეულ გლებების გამოკვება გურკოს დასჯით უნდა იწყებოდეს.

სიყვარული და ექვიანობა

ნიკიერმა ბელლეტრისტმა და პუბლიცისტმა ნ. ნ. ბრეშკო-ბრეშკოვსკიმ წამოაყენა საკითხი ექვიანობაზე.

ღიან, ეს საკითხი ძლიერ რთულია, ეს ისეთი ფაქიზი პსიხოლოგიური მანქანაა, რომელიც დიდს ფიქრს თხოულობს.

ექვიანობა ეს ობობაა, რომელიც აბავს თავის ძაფებს ადამიანის გულში, ეს ძაფები ეხვევიან და აშორებენ ტვინს, აღიდებენ ვნებას და ჰკლავენ სიყვარულს.

სიყვარული, რომელიც ექვიანობაზე არის აგებული, არის უსაძირკვლო, ძლიერ სახიფათო, ძლიერ მკაფიო ძლიერ დამტანჯველი.

კაცი იწვის თვითონ ექვის ძაფებში გახლართული, სწვავს რა სხვას თავისი ვნებითი ექვიანობით—თვითონვე სწვავს თავის ხომალდს.

ექვით შეპყრობილნი ვერ იქნებიან ბედნიერნი სიყვარულში. ამათი სიყვარული მიძიმეა, როგორც ბარკილები. ექვიანობა არ აძლევს ადამიანს ნოსვენებას, და სადაც არ არის სიმყუდრე-სიჩუმე მოსვენება, იქ არც ბედნიერებაა.

ექვიანობა—ეს მკვლელის ან თავის—მკვლელის ლანდია. ეხლა ექვიანობა არ შეადგენს სიყვარულის კუთვნილებას.

ექვიანობა ეს ვნების, დაუკმაყოფილებელ სურვილების, მოკმულ სიმხეცის, მესაკუთრის უფლების—თანამგზავრია—იგია ბედნიერების სიყვარულის შემჩერებელია (ТОРМОЗ). ვინც ექვიანობს,—ის წვალობს და ვინც წვალობს—მას არ შეუძლია სიყვარული.

მე არ ვამბობ დაფარულ ექვიანობაზე: ექვიანობა, გულში ჩაკლული და არა გამოთქმული მეორეს მიმართ ლანძღვებებში, ან და ხალხისთვის სამსჯავროს დასადებად—გამოსათქმელად ხალხში გადატანილი. ძლიერი ღრმა ექვიანობა, სხვასთან არ გაზიარებული, ღიან, ასეთი ექვიანობა აკეთილშობილებს ადამიანის სულს, აძლევს ზნეობრივ სიძლიერეს: გონე'ის მუდმივი ბრძოლა ვნების დელ-

ვასთან—აღზრდის ნებას! ასეთი ექვიანობა არის თანამგზავრი ღრმა, ნამდვილი სიყვარულისა—შეყვარება მთელი შენი არსებით, შენი ნერვების ძაფებით—სამოთხის და ჯოჯოხეთის დანახვა ერთ ადამიანში შეიძლება ცხოვრებაში მხოლოდ ერთხელ და, ვინც ამ ცეცხლით არ დამწვარა, მას არ უცნია, იგი გაყინული ყოფილა, არ უნახავს ცა... ამნაირ სიყვარულს მხოლოდ კარგი, მთლიანი ბუნების ადამიანი შესძლებენ... ცოტანი არიან ასეთი ბუნების ადამიანი,— არ არის თითქმის ასეთი სიყვარული... ამბობენ, რომ ასეთი სიყვარული არ არსებობდეს—თუ ის არის, მაშ სამოთხე ყოფილა დედა-მიწაზედ... რაც შეეხება ექვიანობას და ისტერიკიან სიყვარულს, რომელიც თავის სიკვდილით დაბოლოვდება ხანდახან, ესეთი სიყვარული—ზარდიანა—სიყვარულის ბოროტი წაბადვია... ვინც შენთვის ძვირფასია, მოკვდი მის ფერხთა ვქეშ, ვიდრე მოკლა იგი!

ახობადის სპერმატინი.

(ვუძღვნი ბარნავს.)

ერთხელ, როცა შემობინდდა და ჯერ არ ჩნდა ცაზე მთვარე, მოწყენილმა სახლისაკენ ბნელი ქუჩით გავიარე;

და მომესმა ერთ სახლიდან სპერმატინის ქებათ ქება და ვიფიქრე. ყური უგდო, მგონი, მეტი არ იქნება!...

მივეყუდე იქვე კედელს და გავენაზე სუნთქვა, სული, მხოლოდ ფანჯრის ერთ კუთხესა მივაპყარი სმენათ ყური;

შევიჭვრიტე ფარდის ქვევით და რას ხედავს ჩემი თვალი?!... ღმერთო, ღმერთო!... ამაცილე კვლავ ამ გვარი სანახავი...

მხართეძოზე მიწოლილა იქვე ტახტზე ქალიშვილი და თმა გაშლილს ავარდნია დამკინავი რამ სიცილო;

მის წინა სდგას მოწიწებით ერთი ვინმე ღრმა მოხუცი და ქალს ვბრანქ-ექყანება, ვით გოშია მოლაქუცი!...

მაგრამ ქალი იგერიებს მოხუცს თითქმის ხელის კვრითა, ხან აჯავრებს, ხან დასცინის, ლანძღავს და გობს ავ სიტყვითა.

— მე შენა მთხოვ თანაგრძობას, შე ჩერჩეტა, ბებრუხანა?!...

და ქალთადმი ტრიფიალებს კიდე შეგწვეს ძალი განა?...

მე ჯერეთ ვარ თვრამეტი წლის, შენი სამოცს გადასული და ურცხავთ მთხოვ, რომ მოგიძღვნა ხვევნა, კოცნა, სიყვარული?!...

შეგრცხვეს შენი თეთრი წვერის, შეგრცხვეს შენი ქალარისა, ნუ თუ არ გრძნობ, რომ ღირსი ხარ ტრფობის კი არ—სამარისა!...

შენ დროული უნდა დღე ღამ დადიოდეს საყდარშია, ილოცვიდეს, მარხულობდეს, იყვეს ხორცის ტანჯვაშია; შენი? შენა ამის ნაცვლათ—ეტრფი ქალებს, იკლავ ყინსა, ლოცვა მარხვის მაგიერად ხმარობ რალაც სპერმატინსა?!...

— ოხ, ღვთაებავ, ანგელოზო! თუმც აღარ მაქვს თავში ტვინი, მაგრამ მოხუცს გონს მიმატებს ახობადის სპერმატინი!...

თუმც მოვხუცდი, სიყმაწვილის განქრა დღენი, მასთან ყინი, მაგრამ მოხუცს ძალას მაძლევს ახობადის სპერმატინი!...

თუმცა წელში მოვილუნე და მიწუხებს გულს ქშიტინი, მაგრამ, ტურფავ, მაყმაწვილებს ახობადის სპერმატინი!...

თუმცა კაცათ არ ვარგივარ, ვიდგე, ვიჯდე მომდის ძილი, მაგრამ მაინც ძილს მთლად მიფრთხობს ახობადის სპერმატინი!...

ტურფავ, ტურფავ, გეფიცები ჩემს მუნდირს და ჩემსა ჩინსა,— ბევრი რამე შეუძლია ახობადის სპერმატინსა!

ნუ დასცინი ჩემ ქალარას, ნუ მიგინებ ტრფობის ყინსა, დაიჯერე,—მუდამ ვხმარობ ახობადის სპერმატინსა,

და ის მაძლევს მე ძალ-ღონეს, მოხუცსა მგერის ვნების ჰირსა, ის მაფრთოვნებს, მაყმაწვილებს, ვენაცვალე სპერმატინსა!...

მაშ რათ გიკვირს,—ჩემებრ მოხუცს ქონდეს ტრფობა ქალებისა?!... ჩიტივით ხდის ოცი წვეთი სპერმატინის კაპლებისა!...

აი, ეხლაც ჯიბეში მაქვს და, თუ ღმერთა ნებას მომცემს,— ეხლავ ნახავ რა ძალა აქვს— სპერმატინს და ახობადეს!

გევედრები, ჩემო ღმერთავ! ნულა შემყრი ვნებას, ჰირსა,— გამოსცადე რა ძალა აქვს ახობადის სპერმატინსა.

გეფიცები, ვსწუხვარ, ვდნები, ჰირათ მიჩანს შეგება, ღხინი; თუ ღმერთი გწამს მაცდევინე ეს ოხერი სპერმატინი.

კვირაში ორ შუშას ვხმარობ სპერმატინის წამლისასა, და, ნუ თუ მე ვერ მოვიგებ გულსა ლამაზ ქალისასა?!...

შემიბრალებ, ჩემო ღმერთავ!
რამდენსაც მთხოვ მოგცემ ფულსა,
ოღონდ დამყევ ერთხელ ნებას,
ნუ გამიტყნ მოხუცს გულსა.

—ეჰ! რაც არი, დავთანხმდები!..

მოდით... მოდით... მომეხვიე,
თან ტუჩები დამიკოცნე
და მკლავები ტანს მომხვიე!..

აქ მოხუცი მთლათ დაიბნა
ქალიშვილის ამგვარ თქმითა—
და დაუწყო ხვევნა, ტლოშვა
მეტის მეთი სიფრთხილითა,

რომ იმ ოხერ სპერმატინსა
ამ წუთს აღარ ელალოტნა;
ქალიშვილის ეჭვი, კიცხვა
მოესპო და დაეფანტნა...
მაგრამ დახეთ მოხუცის ბედს—
ველარ უძგერს გრძობით გული,
ველარ შველის სპერმატინი,
ვერცა ქალის სიყვარული...

თუმცა ქალი მოხუცს კოცნის
და ალერსით ყელს ეხვევა,
მაგრამ ამ დროს ჩვენ მოხუცს კა
თვალთ ებინდვის, ბრუ ეხვევა,—
ქალი უფრო ახლო იწევს,
მოხუცს სჩქმეტს და უღუტუნებს,
მაგრამ მისი ხვევნა კოცნა
მოხუცს უფრო მოადუნებს.

ქალმა ველარ მოითმინა
მოხუცისაგან ტანჯვა, ვნება,—
ფეხი კრა და გადმოავლო,
თან დაუწყო მას გინება:

—ამას კვებდი, შე ჩერჩეტო,
სპერმატინის დიად ძალას?
ნუ თუ ეხლაც არ გრცხვენია,
რომ სიბერე კაბლებს სძალავს?!..

გასწი ეხლავ, გაეთრიე,
არა ვნახოს ჩემა თვალმა,
ხომ ხედავ რომ შეგარცხვინა
სპერმატინის ტყუილ ძალმა!..

ეს რა ვნახე მეც გავშორდი.
ამ დაწყველილ სანახავსა,
ვინც სპერმატინს ხშირათ ხმარობ
მას მოუთხრობ ამ ამბავსა!..

ონიმი.

რედაქციისაგან

(„ეშმაკი ჯოჯოხეთში“-ს გამო)

ჩვენ ძალიან გავაჯვირდა იმ ზრტყესტმა,
რომელიც გამტყნადებული იყო ჩვენი ყურ-
ნაღის ცეცხლის № 1-ში მითავსებული ბა-
კახიას ნოველის „ეშმაკი ჯოჯოხეთში“-ს
გამო გაზეთ „ცისკრის“ № 9, სადაც
ოზურგეთის ქალების მიხდობილობით ხელს
აწერდა ვინმე ზელაგია.

გასაჯივრებელია სწორეთ, რომ იმ ოცდა-
ხუთ ქალს, რომელთაც, ადგილი შესაძლებუ-
ლია, თვითონ ზელაგიას გავლენის ქვეშ გა-

გამოუცხადებიათ ზრტყესტი, ავიწყდებოთ რომ
„ეშმაკი ჯოჯოხეთში“ იყო ნათარგმნი და
ანა ორიგინალური ნაწარმოები, თორემ იმის
შესახებ, რომ ამ თარგმანს საჩუქად სხვა
დანიშნულება ქონდა ჩვენს ცნობრებაში და
ანა ქალების გაწიწმაცება, მგონია, რომ
განმარტება არ სჭირდა; მაგრამ ჩვენ მაინც
მოვალეთ ვსთვლით ჩვენ თავს, რომ ორი-
ოდე სიტყვით მოვიხსენიოთ მთელი ამ ნოვე-
ლების ავტორი ჯოჯოხია ბაკახია და მისი
ნაწარმოებიც.

ჯოჯოხია ბაკახია სცნობრებდა მეთათხ-
მეტე საუკუნის დასაწყისს და დიდი სახელიც
მოსხვეჭა მთელს ევროპაში თავის საზავალი-
თა ლიტერატურული ნიჭით და ნაწარმოე-
ბით. რაც შეეხება მის დეკამერონს—ეს და-
იწერა მეთათ ხმეტე საუკუნეში, რადესაც
მართლაც და მთელ საფრანგეთს მუსრს ავ-
ლებდა შავი ჭირი და მცნობრებლები თავშესაფრს
ვერ ვოულობდენ, რომ თავი დაეხსნათ ამ
განსაცდელისაგან: ქუხები შეკვდებით იყო
მოთენილი და ვატრონი და დამარხავ-
ნი ანსათ სხანდენ. აი სწორეთ ამ დროს
შეიღმა ქალმა და სამის ემწავიღმა კაცმა
გადსწევიტა განშობრებდენ ქალქს და სადე
უდაბურ ტუეში გავტარებიათ დრო. მათ შა-
რის იყო თვითონ ჯოჯოხია ბაკახიაც და
მისი სატროფი, რომელსაც უძღვნა მთელი
თავისი ნაწარმოები.

მგონია ყველამ იცის, რომ მისი დეკამე-
რონი ყველა ევროპიულ ენებზეა ნათარგმნი
და, ასე წარმოადგინეთ, უკულტურა და განუ-
ვითარებელ რუსეთშიც კი უთარგმნიათ ეს
ნაწარმოები და, თუ არ ვცდებით, ეს მე-
ოცდახუთე გამტყნა არის.

ამის შემდეგ ჩვენ უფლებს გვაქვს ზიარდა-
ზირ ვსთქვათ, რომ ნუ თუ მთელს რუსეთში
ადარ მოიძებნებოდენ ზელაგიასთანა ქალები,
რომ ზიარდი და ზრტყესტი გამტყნადებიათ
ამ ნაწარმოებისათვის, მაგრამ საქმე იმაშია,
რომ ზელაგიას გარდა ყველა დაკვირვების
დეკამერონის დანიშნულებას, მის მიმართუ-
ლებას და იქ ქალების გაწიწმაცება კი არ
დამოუხენიათ არამედ სარკე იმ უხნეო, გა-
რეწილების, გათახსირების, ცბიერ-მატყუარო-
ბის და თვალთმაქცობისა, რომელსაც იხენენ
მბრძანებულნი ამ ქვეყნისა და მათთან ერ-
თათ მათი მხელენი და ამოღ-დამოღენი.

დეკამერონში მოყვანილია მრავალი მა-
გალითებიც იმ გვარ ცოლქმართა, რომელ-
თაც ერთერთის დალატი გაუხდათ სთავუგ-
ნებლათ და ცდილობენ ერთმანეთს გადაჭარ-
ბონ კარგენილებში და, ნუ თუ ამასე ით-
ქმის, რომ ყველა ამ კარგენილების, სიბინ-
ძურის, უხეობრივ დაცემის და ცოლქმართა
დალატის გამაშკარავება უხნეობას და ზი-
არდისა და ზრტყესტის ღირსია.

ავიდეთ მაგალითად თვით ის ნოველა,
რომელსაც ზიარდით შეხედა ზელაგიამ და
მისთა მიმდევართა.

გულუბრევილო, უმანკო და უბიწო თა-
თხმეტის წლის ქალიშვილს ალიბეს მის-
წონს ქრისტიანობრივი ცნობრება, ის ცდი-
ლობს დაუახლოვდეს ქრისტეს მცნებს და
ტეშმარტების გზას დაადგეს. თავის მიზ-
ნის მისახვევით ის ახებებს მდიდარ დედმა-

მას თავს და მიდის მონასტრში, ^{მდიდარი}
მას ადგენს და აუმატიურებს მდეთის შიშ-
სავი, ქრისტეს მოადგილე და მი-
სი მცნების და სჯულის აღმასრულებელი
წმიდა მამა—დაუუდებული ბერი—და უხსნის,
რომ ქრისტეს მცნება, მხლად იმაში მდგო-
მარეობს, რომ ბერმა თავისი მხეცური ინ-
სტიქტი დაიკმაყოფილოს და ამ გვარად და-
ხერგოს ქრისტეს მიმდევართა შარის წმიდა
სჯული და მცნება მაცნობრისა.

აი მთელი ის ნოველა, რომელიც მოყვა-
ნილი იყო „ცეცხლის“ № 1-ში, და ქ. ზე-
ლაგია, რომ კარგათ დაკვირვებოდა ამ ფრად
მნიშვნელოვან და საყურადღებო ფაქტს, რა-
მელიც დღესაც ხდება მონასტრებში და
მდვდლებში, მგონია, ანავითარ ზრტყესტს არ
გამაცხადებდა ჩვენ წინააღმდეგ, ზიარქით
თავის ზრტყესტს და ზიარდს გამტყნადებ-
და იმ წმიდა მამებს, რომელნიც დღესაც
ბერნი მოიხებებიან ჩვენს კურთხეულ ქვეყ-
ნაში.

რათ ავიწყდებოთ ამ ქალბატონებს, რომ
თუ დღეს ხალხი შეგნებულათ ზურგს აქცევს
კაკლესის და მდვდლებს, ეს გამწვეულია,
თვით იმ მაგალითებით, რომელსაც იხენენ
ჩვენი ბერები და მდვდლები.

დასასრულ, ჩვენ უნდა აღვაჩინოთ, რომ
ნოველა „ეშმაკი ჯოჯოხეთში“ მართლაც არ
იყო კარგი თარგმანი და უფრო უარესი ის
იყო, რომ მთარგმნელს გარდა იმისა, რომ
თარგმანი მეტათ უარგასი და ჩიქორთულურ-
გამოსევაა, ბოლოში დაურთავს, რადგან
მოწოდება, რომელიც სრულიად არ არის
ორიგინალში და ამგვართ ჩვენი რედაქცია
შეცდომამში შეუყვანია. სწორედ ეს იყო მი-
ზეხა, რომ დაბეჭდვის შემდეგ „ცეცხლის“
რედაქციას სრულიად ანა ქონდა სურვილი
„ცეცხლის“ გაყიდვისა, რასაც თვით ბ. რე-
დაქტორ გამომტყმელი სალუქვამდე ადარკის
თავის წერალებში, რომელიც მოთავსებულია
„ცისკრის“ № 12-ში, მხლად სტამბის
სტორცეს ქურდულათ გაყიდნა რამდენიმე
სია ცალა და რაკი ასე არა ოფიციალურათ
გავრცელდა ცეცხლის №№-ში, ხალხში და-
ბდა მოთხრობილება და ჩვენც იძულებული
შეგაქქეთთ დარჩენილი ნომრები გავყვიდნა.

ჩვენ ყოველ შემთხვევაში, ბოდიშს ვაჩ-
დათ რეკორც ოზურგეთულ ოცდა ხუთი
ქალის წინაშე, აგრეთვე სხვა შეითხველებ-
თანაც, ანა იმიტომ, რომ თვით ნოველა
„ეშმაკი ჯოჯოხეთში“ იყო დაბეჭდილი არამედ
უვარგის თარგმანისათვის და იმ სულელურ
მოწოდებისათვის, რომელიც მთარგმნელმა
დაურთო ბოლოში ამ ნოველას და რედაქცია
შეცდომამში შეიყვანა. ამ ახროთ, რომ შეი-
დეგში ადარ განმეორდეს ამ გვარი შეცდო-
მები და ყოველივე მისალა, რაც მოთავსე-
ბული იქნება „ცეცხლში“ განსაღული და
შესაფერებელი იყოს, რედაქციამ სჭირთ
სცნო,—მოიწვიოს იუმირისტული გაზეთების
თანამშრომელი მიმინო, ხელმძღვანულათ და
მისაღების გადასახინჯავათ.

წერილები რედაქციის მიმართ.

ჟურნალ „ცეცხლის“ № 1 ში დაბეჭდილია წერილი რედაქციის მიმართ, რომლის შინაარსი ერთობ სერიოზული და საყურადღებოა. წერილის ავტორი სამართლიანად შენიშნავს ცოტა მიმოხილვის შემდეგ, რომ დროა ჩვენშიაც გამოვიდეს ასეთი გაზეთი.

მე და ჩემი მახლობელი მეგობრები რიცხვით 10-ე კაცი სრულებით ვეთანხმებით წერილის ავტორის აზრს, რომელიც საჭიროა, როგორც თვითონ შენიშნავს ეს განყოფილება—ქორწილის განყოფილება—ერთობ სერიოზული უნდა იყოს, რის განსახარცილებლათ რედაქციამ უნდა მიიღოს გოველივე ზომები, წერილები უნდა იწერებოდეს სერიოზულათ და არა სახუმარო კილოთი, განცხადებების საიდუმლოება სასტიკად დაცულ უნდა იქნეს და სხვა... აგრეთვე კარგს იქმნ რედაქცია თუ ისეთ წერილებს, როგორც დიკა-მერონის, ეშმაკი ჯოჯოხეთში“-ა, არ მოათავსებს სახუმარო განყოფილებაში ვინაიდან გაზეთს ასეთი წერილები სხვა ფერს აძლევს და სერიოზულ ხასიათს უკარგავს...

პატივის ცემით ნ. კ.

თქვენ პატივცემულ ჟურნალ „ცეცხლის“ № 1-ში მოთავსებულია ე. გოგობერიძის წერილი—„ცეცხლის“ რედაქციის მიმართ, რომელშიაც ავტორი აღნიშნავს დღევანდელ ცხოვრების სიღუბნით, გამოწვევულს კაპიტალისტური წარმოებიდან, წინადადებას აძლევს რედაქციას: ვინაიდან კრძოთ გამოცემა ერთობ დიდ ხარჯს მოითხოვს, რედაქციამ გახსნას თავის ჟურნალში ქორწილების განყოფილება, რომელიც ერთობ სერიოზული უნდა იყოს.

თქმა არ უნდა, ასეთი განყოფილება, თუ მას რედაქცია სერიოზულათ მოეკიდება და არ მისცემს იუმორისტულ ხასიათს, ერთობ სასარგებლო იქნება და საყურადღებოც.

უსურვებთ რედაქციას, რომ პირნათლად შეასრულოს ეს ერთობ სერიოზული საქმე.

თ. ჩ—ძმ.

ბ. რედაქტორო! აღსადგენად ჩემის სიმართლისა, ბოხოვთ დაუთმოთ ადგილი ამ ჩემ წერილს თქვენს ჟურნალ „ცეცხლში“.

ჟურნალ „ცეცხლის“ პირველ ნომერში დანალექიდან მოწერილ ამბავში ვილაღ, ერთი მრევლთაგანი თავის მოკლე წერილში ჩემგან დაუმსახურებლად უშვების სიტყვებით მლანძღავს მე და ცილსა მჭამებს, ვითომც მე გამძვალ-ტყავების ჩემი მრევლი ძველი დრამის ფულში. ესეთი წერილი თავიდან ბოლომდის სიმართლეს მოკლებულია და შეიცავს მხოლოდ პირადი ინტერესებით მოჭორილ სიტყუებს და ცილის წამებას. აიხადე პირ-ბადე გულშემატკივარო ბ. „ერთო მრევლთაგანო“ და მიპასუხე როდის „გადავაზიდვინე“ ჩემ სახლში სოფლის ხალიჩები, სამოვრები, ქვაბები და სხვა ნივთები? მიპასუხეთ! როდის და ან ვინ დანიშნა ამ ვითომდა ჩემგან გადაზიდულ ნივთების ვაჭრობით ვაყიდვა? თუ ოღნავ მაინც შეგარჩენია სინიღისი და პატიოსნება და გაინტერესებს ქეშმარტება და არა პირადი ანგარიშები, წინადადებას მაძლევ გამოძვევით სამედიატორო სამართალში, რაც ჩვენს სიმართლეს გამოაშკარავებს ნათლად. ჩემის მხრით მედიატორეთ ვნიშნავ ბ. მის. დავ. გაბუნისას. ვადა იყოს ერთი კვირა დღეიდან ამ წერილის დაბეჭდვისა. ამ თავითვე ვალად ვიდგენ, უკეთუ ვამტყუნდები მე იმ შემთხვევაში იმ ოცდა ათ მანეთს, რომელიც მიღებული მაქვს დრამის ფულში გაუგზავნი ერთ-ერთ ქართულ საქველ

პროფესორი: ეს რა სისულელეა; მაიმუნის მაგივრად კაცი ჩავისვამთ.

ღირექტრიხა: დვთის გუფასათავას გჩუმიდით. ჩვენი მაიმუნი უქეიფოთ არის, ეს კა ჩემი ქმარია.

მოქმედო საზოგადოებას, წინააღმდეგ შემთხვევაში თქვენ ბ. „ერთო მრევლთაგანო“ ყველა ქართულ ჟურნალ ბაზეთებში ბოლოში მოიხადეთ ჩემთან.

მღუღელი სიმონ ჭალაგანიძე

ბ—ნო რედაქტორო!

თქვენ პატივცემულ ჟურნალ „ცეცხლის“ № 1-ში დაბეჭდილია ფრიად საყურადღებო „წერილი რედაქციის მიმართ“, რომლის აზრს რედაქცია საეხებით შეთანხმებია და წინადადებას აძლევს ჟურნალის მკითხველებს, რომ მათაც ბამოსთქვან ამ საგნის შესახებ თავიანთი აზრი.

ვსარგებლობ რა რედაქციის წინადადებით, მსურს გაუზიარო მკითხველთ ჩემი აზრი.

თქმა არ უნდა, რომ ჩვენი ქვეყანა უკვე დააღვა იმ გზას, რომლითაც მიღის დასავლეთ ევროპის ქვეყნები; ჩვენში უკვე მოიღვა ფეხი კაპიტალისტურმა წარმოებამ, მისი განუმორგებელი თანამგზავრი შედეგები ყველასთვის აშკარა ხდება; ინგრევა ძველი ქართველური ფეოდალური ოჯახი... არსებობს ბრძოლა არსებობისათვის და სხვა... ამ დროს, თითქმის, ცხოვრების ყველა დარგს ექცევა ყურადღება განათლებულ ქვეყნებში და ჩვენშიც, მაგრამ აქნამდე ქორწინების ისტორიულად შესასწავლად, მის დასაფასებლათ და, რამდენათაც შეიძლება განსამსუბუქებლათ, ჩვენში არავის უფიქრია გაზეთის გამოცემა და არც არავის აღუძრავს კითხვა. ხსენებული წერილის ავტორი სძრავს ისეთ კითხვას, რომელიც ერთობ საჭიროა ფართე საზოგადოებისათვის და მოიპოვებს ფართე თანგრძობას. მხოლოდ საჭიროა, რომ რედაქცია სერიოზულათ მოეკიდოს ამ საქმეს.

პატივის ცემით. ს. ლ—ძე.

განცხადებანი

მსურს ცოლი ვითხოვო, ახალგაზდა, ლამაზი, ცქვიტი, განვითარებული და მეოჯახე უნდა იქნეს, მზითვეი სავალდებულო არ არი. თითონ მე საშუალო სასწავლებელი მაქვს გათავებული. სამსახურში ვარ, მაქვს 80 მანეთი თვეში. დაწერილებით პირობა წერილით. ადრესი: **თიფლის, предъявителю трех руб. кредит. билета за № 053482**

(3—1)

მსურს გათხოვება. განათლებული, ნიალოზი სასწავლებელში მაქვს მიღებული, ღარიბი მაჰის შვილი ვარ, ქრთამი არა მაქვს. მგონია რომ ლამაზი უნდა ვიყო: ჩემსურათს თუ ვინმე მოისურვებს დროებით გაუგზავნი. უსახელო და ინიციალების ავტორებს პასუხს არ გავცემ.

ადრესი: **თიფლის, Предъявителю квитанции журнала „Цецхли“ № 26. (2—1).**

უბრალო მუშა ვარ და ვეძებ ჩემსავით უბრალო ხაცოლეს, თვეში 25 მანეთი მაქვს. ს.-დემოკრატი ვარ. ჩემი ადრესი: **თიფლის, до Востребования М. Г. Гиоргашвили. (1—1).**

ხუთი წლის ქვრივი ვარ, მაქვს დიდძალი შეძლება—15,000 მანეთი, მინდა გავყვე ახალგაზრდა ქართველ ლამაზ ყმაწვილ კაცს, რომ შეეძლოს ქონებას უპატრონოს და არ გაფლანგოს.

ადრესი: **თიფლის, предъявителю сто руб. кредитного билета за № 053841. (2—1).**

მინდა ფულიანი ცოლის შერთვა. უნდა ჰქონდეს არა ნაკლები 2000 მანეთისა. თითონ მე ვაჭარი ვარ და ფულიც სავაჭრო საქმისთვის მინდა. ჩემი ადრესი: **Батумь, предъявителю 100 руб. Государ. ренти за № 15823. (4—1)**

მსურს გათხოვება მდიდარ და შეძლებულ ყმაწვილზე. საოცარი ლამაზი ვარ. კარგი ხასიათისა და დაუზარელი მეოჯახე. საშუალო განათლება მაქვს მიღებული. სამხედრო სამსახურში მყოფებს ვერ წავყვები. წერილის წერით ნუ შეიწყუხებენ თავს. უსახელო წერილებზე პასუხს არ გავსცემ, ადრესი: **Кутаись, почта, предъявит. Свидѣтельст. объ окон. ж. г. за № 2510. (2—1).**

დიდი ხალისი მაქვს სავაჭრო საქმეების წარმოების, მაგრამ თანხაზედ სუსტათა ვარ, რომ ვინმე ფულიანი ქალი გამოძვევებოდეს ცოლად, უარს არ ვეტყვი. შესახებდავით მაინცა და მაინც უვარგისი არა ვარ. უკოლაში ნამყოფი ვარ.

ადრესი **Квирилы, предъявителю паспортной книжки, выдан. изъ К. М. У. за № 39. (5—1).**

ცეცხლს ფოსტა

მარუსიას. თუ პირდაპირ რედაქციაში მოსვლის გენათობათ ფულის მაგივრად ფოსტით. მარკები გამოგზავნეთ და განცხადებასაც დაგბეჭდამთ—თქვენი ვინაობა საიდუმლოთ იქნება დაცული. ცეცხლი № 1. გეგზავნებათ.

მ.—აქეს. არ შეგვიძლია. მაგნარი წერილს ნულა მოიწერებით.

ა—კ—ძეს. ადრესი: **Книжный магазинъ Новай „Рѣчь“** მისწერეთ და ფას დადებულათ გამოგიგზავნისთ.

თინათინს.—ხუთი მანეთი გვიან მივიღეთ განცხადება შემდეგ № წავა.

ირაკლი—ა—ძეს—გირჩევთ ანობაძის „სპერმატინი“ იხმაროთ—ვევბ მაშინ გამოდგეთ სასიძოთ.

გამომცემელი გ. კვინტრაძე.